

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Helyben: Negyedévre 3 korona.
Egész évre 12 " "
Vidéken: Negyedévre 5 " "
Egész évre 20 " "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Kossuth napja Debrecenben.

— szeptember 18.

Debrecen város közönsége tegnap ünnepelte meg Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját.

Ez az ünneplés nagyarányu, meghatóan méltóságos és az alkalomhoz, valamint városunk rég híres nevezetes ősmagyar hazafiságához valóban méltó volt.

A lakosság kegyelete főfő sátoros ünnepé avatta e napot: minden munka megszűnt, a város aprajagyja ünneplőbe öltözött; Debrecenben a nagypénteki ájtatosság meghihető fősége sem lehet szivrehatóbb, mint amilyen ez a Kossuth emlékezetének szentelt hódolatos nap volt.

A köznapiság teljesen eltűnt; az utcák esőndje, a templomokba özönlő sokaság komoly áhítata s az egész nap tiszta, derűs, nemzeti érzésektől ragyogó hangulata Isten közelébe emelt minden emberi lelket.

S az ünnep koronája volt az egyszerűségében csodásan szép városi közgyűlés, melyen a törvényhatóság lobogója alatt testvéri ölelkezésben együtt ünnepelt a honszerelemtől izzó polgári erény s a tapintatos lelkeségével példaadóan bölcs hazafiság.

Ennek az ünnepi gyűlésnek örökre emlékezetes dicsősége az a megnyitó elnöki beszéd, melylyel a királyi hatalom képviselője, a főispán hajtotta meg az elismerés lobogóját a nemzet egyik legnagyobb nagyjára, Kossuth Lajos előtt. Es a midőn ezt cselekedte, egyben mesteri erővel magasabbra emelte a szent alakot, hogy az ne lehessen ezentul csupán egy párt érdekeinek, céljainak eszköze, pajzsa, gerelyje, hanem eszme legyen, mely az egész

nemzeté, nap, mely az egész nemzetre világít.

A debreceni főispán hatalmas szózatát hallja meg az ország és fogadja szívébe hálásan minden magyar ember, aki a valódi honfiéremet, a nemzetre sugárzó lángszellem erényeit tisztelni tanulta.

Dicsőséges napja Debrecennek, szórjad sugaraidat városunkra!

*

Ime itt a hiradás Debrecen ünnepéről, melylyel Kossuth Lajos emlékeztére ezt a napot megszentelte:

(Egyházi szertartások.)

Reggel 8 órára minden templomban megkondultak a harangok s imára hívták a hiveket.

Az ünneplő közönség tódult a templomokba s áhítattal hailgatta az egyházi beszédeket.

A róm. kath. templomban Horváth Károly misézett, azután emelkedett hanguszóonoklatban magasztalta a hazafiságot.

Az ev. ref. kistemplomban Kiss Albert volt az ünnepi szónok.

Gyönyörű, szárnyaló imát mondott az ispotály-templomban Könyves Tóth Kálmán, a Kossuth-utcai új templomban pedig Mitrovics Gyula lelkész beszélt.

Az ág. ev. templomban Materny Lajos imájában emlékezett meg Kossuth Lajosról.

A zsidótemplomban Krausz Vilmos rabbi tartott szép alkalmi beszédet. A templom egészen megtelt; a szóonoklat után zsoltárokat énekeltek, végül pedig felállva énekeltek a Himnuszt.

(A város képe.)

Nemcsak az összes boltok egész nap zárva, hanem a város összes hivatalaiban is szünetelt a munka. A város és megyén kívül a kir. táblán, a törvényszéknél is megszentelték ezt a napot. Az osztrák-magyar bank s a többi pénzüzetek sem tartottak hivatalos órát. A nép pedig még a házi munkától is tartózkodott.

Igy aztán az egész város már kora regg eltől künn járt az utcákon.

Zsibongó elevenség hullámozott mindenfelé.

Remek, verőfényes idő volt, ragyogó szeptemberi nap. A fellobogózott város minden épületén lengtek a zászlók.

A törvényhatóság tagjai s a meghívott előkelőségek és testületek már 9 óra előtt gyülekeztek a városházán, hogy innen induljanak az ev. ref. nagytemplomba.

Pont 9 órakor megindult a diszes menet.

Elöl haladtak a városi hajduk és a megyei huszárok két sorban. Hetyke dolmányukat lengette a szellő, kardjuk és sarkantyupengéjük esőrgött lépteik nyomán és csákójukra forrón tüzött a nap.

A menet élén Puky Gyula főispán haladt, diszruhában, mellette és körülötte mentek szintén diszruhában Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Komlóssy Arthur városi, Veszprémy Zoltán megyei főjegyző, Szűcs Miklós kir. törvényszéki elnök, Bockó Sámuel főkapitány, Dobiecky Sándor, Thaly Kálmán Bakonyi Samu, Benedek János, Kovács Gyula országgyűlési képviselők, Lestyán Adorján kir. közjegyző, Komlóssy Dezső, Abraham László főügyész, Oláh Károly, Vecsey Imre, Körner Adolf, Bészler Károly városi tanácsosok, Szabó Kálmán kereskamarai elnök, Máyer Emil, Szávay Gyula, Várady Károly, Csiky Lajos, Kovács József stb.

Ott voltak a meghívottak valamennyien. A város iskoláit a tanári karok küldöttei képviselték.

Mikor a menet a nagytemplom lépcsőjéhez ért, kinyiták a szárnyas ajtók.

(A főistentisztelet.)

A nagytemplom már zsufolásig tele volt, mikor a menet bevonult és az urak elfoglalták fenntartott helyeiket.

A tizenhárom negyvennyolcas honvéd külön sorban ült a szószék előtt.

Kiss Aron az ősz püspök is megérkezett néhány perc mulva, mire az istentisztelet megkezdődött. Az orgona hangjára felállt a gyülekezet és énekelte a Jövel Szentlélek Uristen kezdetű 81-ik dicséretet. Ezután a kóruson elhelyezkedett városi daloskör előadta Mácsay Sándor vezetése mellett Gál Ferenc szép ünnepi dalát, a Honfidalt.

Majd ismét gyülekezeti ének követ-

Saját termelésű, teljesen érett csemege szőlőt legelőnyösebb áron ajánl **CSANAK JOZSEF** kereskedése
Nagybani vevőknek külön engedmény.

kezett, a 138 ik zsoltár Dicsér téged teljes szívem kezdetű verse.

Ekkor megjelent a szószeren *Dicsőfi* József lelkész és imádságot mondott. Imádsága verses felmagasztalása volt Kossuth Lajos nagyságának. Imáját a Mindenható Isten, a szabadság és a népek istenének nevében kezdte s méltósággal hömpölygő versekben zengte dicséretét a dicsőnek, kiről emlékezett.

A fohászok után a városi daloskör a Himnuszt énekelte; mire a 179-ik dicséret 10-ik versének elénekülésével az ünnepi istentisztelet véget ért.

Ezzel az emelkedett hangulattal tért vissza a törvényhatóság és a meghívott testületek menete a városházára.

Az ünnepi diszgyűlés.

A város közgyűlése zsufolásig megtelt. A karzatot elfoglalták a diszbe öltözött nők, a földszint háromszáz székén pedig az ünneplők serege szorongott.

Kevéssel 11 óra előtt megjelent Puky Gyula főispán, akit éljenzés fogadott.

A főispán a következő elnöki beszéddel nyitotta meg a diszgyűlést.

Puky főispán elnöki beszéde.

Tisztelt Közgyűlés!

A midőn a törvényhatóság bizottságának ez ünnepélyes közgyűlésre szép számmal megjelent tagjait meleg érzellemmel üdvözlöm, bizonyára felesleges a napirendre tüzött rövid tárgysorozat tartalmának mély jelentőségére utalnom. Ünnepre gyűltünk egybe, melynek napja a naptárban nincsen veres betűkkel jelezve, sem a törvénykönyvben nemzeti ünnep gyanánt beiktatva, a mely napon mégis ünnepi díszet ölt egy egész ország. Ünnepet ül e hazának minden gyermeke, ifju és agg, szegény és gazdag, itt es a tengereken túl, a kised nádas házban és a fényes palotában egyaránt: ünnepet ül nemesak a mi ezer évet élt édes hazánk egyik legnagyobb fiának, hanem minden idők legnagyobb alakjai egyikének, Kossuth Lajosnak emlékére. Debrecen város törvényhatósága, autonom jogainál fogva, elhatározta, hogy ebben a törvényes minőségében kívánja Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulóját megünnepelni, s a midőn én a közgyűlés eme határozatának végrehajtásául a közgyűlést a mai napra kötelességszerűen egybehívtam, az ünnepi közgyűlésen pedig az elnöki széket elfoglalom: teszem ezt abban a reményben, hogy a törvényhatóságnak e kegyeletes ünnepén — ha abból én is a magam számára részt kérek — a közgyűlés nem fogja tőlem megtagadni annak a feltevését, hogy a hazafias kegyelet érzelmeinek legalább egy szerény szikrája még egy főispán lelkében is megél. Megjelentem tehát, hogy lelkem benső ösztönét követve együtt ünnepelem e napot azokkal, a kikhez amugyis a hivatalos és nem hivatalos érintkezéseknek reám nézve annyira becses köteléke csatol; eljöttem, mert tudom, hogy ez az ünnep sem az egyik, sem a másik politikai pártnak nem külön ünnepe s mert hiszem, hogy a politikai pártok egyike sem akarja ezt

az ünnepet külön párteéljainak eszközéül használni, vagy a maga külön programjába való politikai nyilatkozattételek színterévé avatni, hanem a Kossuth nagy emlékéhez s az ünnep magasztosságához méltóan, Debrecen törvényhatóságának férfias higgadságához illő méltósággal és abban a keretben kívánja azt megtartani, hogy azon a bizottság minden tagja, politikai pártkülönbség nélkül, szíve hazafias sugallatát követve részt vehessen.

*

Az a nemzet (nem én mondom ezt először), mely nagy fiainak emlékét megbecsüli, önmagát becsüli meg, vagyis azt a kort és azt a nemzedéket, a mely nagyjait szülte. Nagy embereket csak nagy korszakok szülnek, s ezért a midőn hazafias kegyelettel hajlok meg Kossuth Lajos emléke előtt, ugyanakkor és talán első sorban azt a kort és azt a nemzedéket ünnepelem, a mely Kossuthnak létet adott és őt vállaira emelte, — azt a kort, a melynek szemléleténél — Kossuth emlékezetes szavaival élve — „leborulok a nemzet nagysága előtt”. Kossuth lángszavai bizonynyal nyomtalanul hangzottak volnn el, ha termékeny talajra nem találnak vala, — ha a nagy eszmék és nagy elhatározások csirája nem él a nemzet köztudatában s ha a szabadságra való törekvés ösztöne nem heviti a nemzet fiainak lelkét. Ámde ki tudja, hogy meddig szunnyadtak volna ezek a nagy eszmék és nagy elhatározások a hazafiak keblébe rejtve, s meddig sinylett volna a szabadságvágy szikrája a háromszáz év óta folytatott, — de már-már kialvának indult küzdelmek hamvai alá temetve, ha Kossuth nagy szelleme lángra nem lobbantja azokat? A gondviselés őt választotta ki, őt a legméltóbbat arra, hogy a nemzet közakarátának hü tolmácsa s elhatározásainak végrehajtója legyen, — őt, a kinek lángoló hazaszeretete áthatotta a nemzet minden rétegét, — őt a ki szíve minden dobbanásával a hazát s csakis a hazát szolgálta, — őt a kinek szavára lehullott a jobbágy kezéről a szolgaság bilincse, szabaddá lett a föld, a munka, a lelkiismeret, a szószer, a gondolat és a sajtó, — egyenlővé lett jogokban és kötelességekben a hazának minden gyermeke, az ősi alkotmány a népképviselői rendszer alapján új közzjogi alakulást nyert, a kormányzás felelős minisztérium kezére bízott, s ekként a közéletnek jóformán minden köz- és magánjogi viszonylataiban a reformoknak hosszú sorozata jutott érvényre, az 1848-iki törvények során. És mindeme nagy alkotások Kossuth Lajos nagy nevéhez vannak kötve, mindezekben az ő intéző kezének eltörölhetlen nyomaira találunk, mindenhol az ő nagy szelleme volt a vezető szövétnék, melynek messzevilágó fénye megmutatta az utat s örök dicsőséget hintett reá.

1848 után egy hosszú gyászos korszak borult a hazára, melynek viharai egyidőre elsodorták ősi alkotmányunkat, szabadságunkat s ezekkel együtt Kossuth nagy műveit is. Ám hagyjuk ma érintetlenül azt a gyászleplelt, mely ezt a korszakot takarja; ne zavarja a ravatalnak, sirhantoknak és a hegedő sebeknek látása e magasztos ünnep derűsebb hangulatát. Bizzuk e gyászos idők eseményeinek s Kossuth Lajos e korbéli szereplésének megírását egy későbbi kor történetírójának objektív tollára. Ez a nemzedék, a mely ma él s a mely még ma is a Kossuth nagyhatású szereplésének varázslata alatt áll, sokkalta közelebb van hozzá, hogysem tettei felett elfogulatlan ítéletet mondhatna. Egy kötelesség elől azonban nem zárkozhatunk el: a történelmet nem hamisíthatjuk meg. Annak ugyanis, a ki Kossuth Lajos korát és a mi korunk történetét fogja megírni, még egy adatra van szüksége, hogy művét befejezhesse, — arra, hogy a nemzet lerótt tartozását Kossuth Lajos iránt. És le fogja róni azt a legdrágább jutalommal, a melyet nagy fiának eltörölhetlen érdemeiért, örök hála jeléül adhat: a nemzeti kegyelet önkéntes adójával. Ezt a tartozást kívánja Debrecen város törvényhatósága Kossuth Lajos elenyészhetlen érdemei iránt leróni, a midőn a kegyelet és hála legnemesebb érzelmeiből font koszoruját a történelem nagy tárházába leteszi.

*

Ennek az elnöki megnyitónak kerete, tisztelt közgyűlés, nem engedi, hogy tovább szőjsem Kossuth Lajos nagy emlékéhez fűzött gondolataim fonalát; mielőbb át kell engednem a szót e közgyűlés nálamnál hivatottabb ünnepi szónokának. Csak még egy pár rövid mondanivalóm van.

Azóta, hogy Kossuth Lajos utolsó szava elhangzott e haza szent földjén, egy fél századnál hosszabb idő telt le. Rövid idő a világtörténelemben, eseménydus hazánk történetében. — A midőn e félszázados korszak derekán, egy hosszú sivár tél után, lassanként engedni kezdett a dermedtség jégkérge, — a midőn a 48 utáni események drámájának utolsó vízhangja is elnémult s a midőn a szabadságharc hőseinek sirhantját már új remények zöld leple borította be: az ágyuk elhangzott dörgését a jog és a törvény fegyvereinek küzdelme váltotta fel. És ez a küzdelem sem volt kevésbé dicsőségteljes, mint a megelőző. E küzdelem során a nemzet visszanyerte ősi alkotmányát, vissza a szabadságnak mindama mértékét, melyet részére az 1848-iki törvények biztosítottak; azt a fájdalmas meghasnlást pedig, melyet az 1848 után lezajlott gyászos események a nemzet és uralkodója közé ékeltek, az őszinte kiengesztelődés követte, ama szent frigy és fogadalom révén, a melylyel a nemzet szent István koronáját uralkodójának fejére helyezé. És mit

látunk ma? Hónapok óta készül a nemzet Kossuth Lajos emlékének méltó megünnepléséhez, de nem hallunk a trón magaslatáról egyetlen zokszót, mely a Kossuth-ünnepségek fenséges akkordjai közé kedvetlen hangulattal vegyülne. Ám mit szabad ebből következtetnünk? Azt hogy azoknak a keserű érzelmeknek, melyek a letűnt gyászos események nyomain fakadtak s melyek egyidőre az uralkodónak s népeinek szívét dermedtségben tartották, még emléke fölé is az örök feledés fátyola borult. Hazafiui örömmel tölti el ez a jelenség lelkeket, mert ebben is a nemzet és koronás kiralya közötti kapcsolatnak újabb szilárdulását látom. És éppen ez az, a mi a Kossuth-ünnepségek magasztosságának fényét és értékét emeli. A midőn tehát Kossuth Lajos emléke előtt a halás kegyelet igaz érzelmeivel hajlok meg, ugyanakkor mély hódolattal borulok le annak színe előtt, a ki Kossuth Lajos legnagyobb művének, az 1848-iki törvényeknek leghivebb és legalkotmányosabb őre: koronás királyom jószágos személye előtt. És én nemcsak mint hazámnak hű fia, de ugyis mint uramnak hű szolgája, méltóbb szavakkal nem nyithatom meg ez ünnepélyes közgyűlést, mint a haza és kiralya közötti szilárd kapcsolat jelképeül e főhással:

Eljen a haza!

Eljen a király!

Leirhatatlan mély hatása volt ennek a valóban klasszikus tömörségű, fenségesen szép ünnepi beszédnek. A közönség már a szónoklat egyes pontjainál lelkes éljenben és tapsban tört ki; de a tetszés valóságos tüntetéssé növekedett, midőn Puky Gyula főispán hatalmas beszédét befejezte.

A tapsvihár lecsillapulása után Komlóssy Artur főjegyző felolvasta Kossuth Lajos Tivadar következő levelét.

Kossuth Lajos Tivadar levele.

Méltóságos Főispán ur!

Feledhetetlen, dicső emlékü édes atyám, Kossuth Lajos születése 100-ik évfordulója alkalmából Debrecen város törvényhatósága által rendezendő emlék-ünnepre szóló hazafias meghívását lelkemből köszönöm. S egyuttal legmélyebb sajnálkozásomnak kell kifejezést adnom, hogy kötelesség diktálta halaszthatatlan elfoglaltságom miatt, csak igen rövid ideig időzhetvén forrón szeretett, édes szülőföldemen — nem lehetek szerencsés Debrecen város hazafias polgáraival együtt ünnepelni meg a magyar nemzet ez örökfenyes, dicsőséges nagy napját.

Fogadja Méltóságos Főispán ur legmélyebb tiszteletem és szives üdvözlétem kifejezését, melylyel vagyok

Budapestben 1902. szept. 16.

Kossuth Lajos Tivadar.

Ekkor következett az ünnepi beszéd melyben dr. Bakonyi Samu orsz. képviselő méltatta Kossuthot. A hatásos és hévvel előadott ünnepi beszéd így hangzik:

Bakonyi Samu ünnepi beszéde.

Tisztelt Diszgyűlés!

A hány templom, mindből idegyűlünk, hogy a mi megtartó Istenünknek hozzánk való kegyelméről bizonyosságot tegyünk, — ma ezen a helyen is, hol a hétköznapiak rendje szerint városunk közjáváért munkálkodunk. Mert miként mindenütt e hazában, ünnep vagyon ma a mi falaink között is, melyeknek minden köve annak a nagyságát hirdeti, aki nekünk száz esztendővel ezelőtt adatott, hogy nemzeti létünket egy új ezredévre szóló erővel újjá teremtse.

Óh idő, futós idő!

Esztendeink sas-szárnyakon repülnek,

Vissza hozzánk egy se jó,

Mind a sötét káosz ölébe dülnek.

Szász esztendő határnap mesgyéjén ki ne érezné át az újjászületés korát szárnyaló lelkével megelőző Csokonai-nak, bánatos lantjának az elmulásról busongó hangjait?

De mi e napon a halhatatlanságot ünnepeljük! Magasztaljuk azt az időt, melyet Kossuth Lajos élete betöltött, melynek dicsősége mindig velünk marad, dicsőítjük azt az életet, melynek munkája a sötét káosz öléből bennünket napfényre hozott!

Oh bárha ajkaimra az ő szava szállana; bárha lelkem tüzeit, az ő izzó lelkének szikrája lobbantaná lángra; bárha ragadna magával beszédje bűbája: az ő nagyságához szavam még is kicsiny volna; égő szívem, teremtő tüzehez mégis hideg volna, csapongó beszédem viharzó lelkéhez gyöngé szellő volna!

Hiszen ő minékünk ma és mindenkoron a nagyok közt legnagyobb, kinek magasztalására a legékesebben szóló nyelv is gyarló marad. Avagy ki tudná, ki merné, ki bírná közülünk szájához emelni az ítélet harsonáját, mint ő tevő, mikor népnek és fejedelemeinek fülébe dörögte:

„Ugy érzem magamat, mintha Isten kezembe adta volna a tárogatót, mely felkiáltja a halottakat, hogy ha vétkesek vagy gyöngék, örök halálba vissza süllyedjenek, ha pedig van bennük életerő, örökre ébredjenek!

Pedig miként ő mondá, mikor a haza veszélyben volt, én is elmondhatom ma, mikor tiszttem szerint róla kell beszélnem, ki a hazát megmentette, hogy ... a pernek nagyszerűsége szorítva hat le keblemre.“ Muló érzések egész árja zudul elfogódott szívemre és eszembe jut: mi volnék én és sok annyi más Ó nélkül, az Ó fenséges harca, az Ó dicsőséges diadala nélkül, mikor most ime a felszabadított nép egyszerű fia hűséges hálával borulhatok le a Felszabadító előtt!

Hiába keresném hát az ékesszólás megszokott virágait. Köznapi, mesterséges szóáradat nem méltó az ő óriási alakjához. — Tettei alkotják glóriáját, melytől

..... arculatja

Lángsugarit távol ragyogtatja

S fényt a késő századokra vét.“

Tetteit számláljam el hát? Hiszen akkor el kellene mondanom hőroszi életének egész történetét, mert az ő életének minden lépése nemzete jövődjének áldozott eselekedet vala. Sőt el kellene mondanom Magyarország újjászületésének és a magyar nemzet megváltásának egész történetét, mert hiszen az ő élete a nemzet megújulásának és megmaradásának története.

Halálos álmából Széchényi riadó-jára lassan ébredezett a magyar tá-molygó testébe lelket az ő szava vert: életre, tette az ő ereje rázta. Idegen prédája volt e hazának dus áldása: ő szólott és teremtett és a legjobbak egyesültek, hogy a honi munkának becsületet és kenyeret adjanak. Rab volt a gondolat: ő sikra szállt szabadságáért, rabbá lett maga is és szenvedései után már akkor kibontá a szabad szónak mind e mai napig legtisztább magasságban repülő hatalmas szárnyait.

És azután ő lett a vezér! Tollának acélja szikrákat lövelt, beszédjének bővölete eleven tüzet fakasztott. Fölébredt, legyőzte a halált, új életre kelt és immár élni, halni, régi sebeket gyógyítani, új üdvösséget teremteni, boldogulni akart ez annyiszor halálra szánt, megifjodott, újra erős magyar nemzet.

Ő volt a vezér s ő művelte a megváltó csodát. Az elnyomott ember jajszava másutt trónokat rendítő, életet, rendet, vagyont, békét romboló viharává nőtt a rémuralomnak. Az ő lángszéneke bölcsessége vezette, érző szívének szépsége ékesítette, avult korlátokat törő akaratának ereje végezte a nemzet építő munkáját. Robotban nyögött a pór: ő testvérét magához ölelte; rendekre szakadozva, kiváltságok uralma alatt szenvedt a haza: ő egyenlő jogokat adva egy néppé avatta a nemzetet. Szolga nép érdekének szolgája volt az ország, ő föloldozta amannak láncait és visszavivta a magyar állam szabadságát.

Igy építé fel a mi mesterünk a régi rendnek romjain a békés munkának szerszámaival az Új Magyarország templomát.

A szentegyház fénye büszkén ragyogott, oltárain a honszerem duskincseket áldozott, magasztos boltozatai a hívők himnusz énekétől viszhangzának.

S a fény megvakítá a gyengék látását: a kincsek felkölték a préda leső rablók éhségét; a szabadság buzgó hite bosszura gerjeszté a kilenc oldalról reánk törő pogányokat. De ő vezérünk maradt. Megzendült ajkán a hívó szózat. Bércen és rónákon, városokon és falvakon a szivekbe szállt a seregeket varázsló nóta, amikor ő — azt üzenté!

Mikoron pedig a mi törvényes igazságunknak ellensége nyílt forradalomban tört alkotmányunkra, ide jött Ó mi hozzánk, hozván magával kormányt és törvényhozást, a szabadság őrvárosává szentelvéen Debrecen, melyről maga mondja, hogy: „Szíve-feje volt a magyar hazának.“ „Anteusá volt az üldözött magyar szabadságnak, mely a földhöz sújtva, a tiszai magyar föld érintésével újra fölemelkedett, erősebben, dicsőbben, mint századok óta talán soha.

Menhelye volt mindennek, a mi a magyar nemzet akaratát képviselte, a nagy küzdelmek vésszes napjaiban.

Központja volt — épen e termekben is, hol most dicsőséges emlékének hódolunk — az intező működésnek, mely a szélrózsa minden irányában megtámadott haza védelmére csatarendbe sorakoztatá a honszeretet által rögtönzött hadseregeket, melyek felvarázsolták a régi Magyarország régmúlt dicsőségét s felkényszerítették a meglepett Európa közvéleményének tiszteletére a nemzet létjogát, melynek az európai államrendszer öncélja s tényezői közt már-már még neve is elfelejtetett.

Igy ir ezelőtt husz évvel válaszul a mi üdvözlötünkre mondván, hogy:

Engem Debrecenhez kiríthatatlan emlékek köteleke csatol.

Hírét vette fejlődésünknek is. *Hiszzen a romokon is nő virágszál,* de ne adja Isten, hogy *változás legyen a keblek mélyében is.* Vajjon a debreceni polgár, a tisztamagyarság ez egyik ősmintaképének — jutnak e még emlékezetébe a nagy napok? Becsesek e még előtte a: emlékezet hagyományai? Van-e még keblében lelkesedés azon elvekért, melyekért annyian elvérzettek?

Elvérzettek és elbujdostak, amiként elvégeztetett börtönben sinlődtek, golyót, bitót szenvedtek, hontalanság keserű kenyerét ették. Szentséges emlékü vértanúink ők minékünk valamennyien és *nincsen változás a keblek mélyében s az emlékezet hagyományai a mi lelkünknek legdrágább kincsei!*

De legtöbbet küzdött, legtöbbet alkotott, legtöbbet szenvedett Ő maga, a legnagyobb, ki előtt hű emlékezetünk hálája a legmélyebbre hajlik és nincsen balsors, mely a mi *apánk*-nak képét a magyar nép lelkében valaha elhomályosíthatná!

Két világhatalom szövetségzett zsenge szabadságunk ellen, az egyiket megaláztuk, a másiknak tulereje legyőzte hősi-ségünk.

Igy teszel te, óh idő
A nemzetek forgó enyészétével,
Most az egyik nagyra nő
S a másik elmúlik saját nevével.

De a mi harcunk bukása nem volt enyészet, nemzetünk nem mulhatott el: *őrizte a Kossuth Lajos neve!*

A szörnyű csapások sulya alatt csak nőtt az ő nagysága a nagy nemzeti dicsőség sugárzott ránk az ő ébren tartó munkája után. Ő, aki felrázta nemzetét halálos álmából, nem engedte, hogy a legsötétebb elnyomás alatt is halálra dermedjen. Ő volt akkor is minden vágyódásunk, minden reménységünk biztató világa. Ő járta érettünk a tövises kálváriát, bejárta a világnak szabad és boldog népeit s résztvevő fejedelmait, segedelem után kutatván a rokon szivekben és rokon érdekekben.

Majd elkövetkeztek ránk az enyhülés évei: csak az ő bánata nem enyhült; csak az ő sebé sajtott tovább. Ő haladt magányos útján, hogy a kibékülésnek útját ne állja és haza sovárgó lelkét felverte az igazi nagy ember legmagasabb erényének, az önmegtagadásnak háromszoros ércből való vértetével.

Itthon pedig forr, habzik az élet árja, sodorván magával egymásután a bukott nagyságokat. Csak ő hozzá nem ér fel a pártusák hulláma. Szilárdan áll ő a háborgó habok felett. Dolgozik értünk csendesen tovább, könyvbe gyűjti eget vivó, poklokat ostromló küzdelmeinek gyötrelmeit, könnyeiben megfürösztí s elküldi könyvét haza, mint egykoron a Pontusból Cvidius, belesohajtván a bánatos, az epedő jeljét:

Felkeresett egy-egy levelével minket is, Debrecent, hol dicsősége, nagysága tetőpontjára emelkedett. Országos esemény mindenik levele, melyekben a napi kérdések szövevényeit a távolból is megvilágítja. Több mint ezer mértföld és egy tenger választja el a hazától és szerető szíve még s itt dobog velünk, a bus hontalanságban is megosztván velünk itthoni bajainkat.

Huszonnóve évvel ezelőtt írja mi hozzánk: nem biztatom magam azzal, hogy az öreg száműzött gyenge szava keresztülhat a pártiszennedély hullám dalgályának dörgésein . . .

Az Ő szava, mely a kepersőből is kitor és a sirokat is megrázkódtatja!

És hazatért a hontalan, porlandó részei elvegyülnek az édes anyafölddel, mely tőle nyert szabadságát most enyhe nyugvó helylyel hálálja meg. S a nemzet, melybe vizályt osztó kezek már-már a visszavonás magvait elhintették ravatalánál testvéri szeretettel forrt össze újra, igaz, nagy gyászában.

Az Ő halálának fájdalmas volt az egyesítő érzés. Ma születésének világra szóló örömét ünnepeljük s egyik vagyunk megint, mert az Ő szava lerontja köztünk az elválasztó korlátokat.

Magyarország minden hű fia most egy érzésben egyesül; pártok vizályán, osztályok harcán, felekezeti különbségekben tullelmedik: úgy ünnepli azt a napot, melyen hazájának örök dicsősége született,

Nem lehet, nincs ma különbség közöttünk, mikor neked hódolunk, a ki egyenlővé tettél mindnyájunkat. Szabadon száll hálánk fohásza érted, kinek szabadságunkért legtöbb hálával tartozunk. A nemzeti erő büszke érzése hatja át vérünket; mikor feléd fordulunk, ki egy világnak megmutattad az ezer esztendő magyar nemzet erejét.

Öröm és hála, remény és imádság fonja ma egybe lelkeinket. Föllebben előttünk a titkos jövendő kárpitja. Neved sugára beragyogja Magyarországot örök életét. A Te példáddal, diadalmaskodunk az idő hatalmán és fiuról-fiura száll majd a szent örökség, az isteni bizonyosság, hogy ez a nemzet, a melyért Te éltél, soha meg nem halhat!

(Határozatok felolvasása.)

A nagy tetszést aratott ünnepi beszéd után *Komlóssy* Artur főjegyző felolvasta azokat a közgyűlési határozatokat, melyek a Kossuth-ünnepre vonatkoznak.

Elsőben az 1902. június 26-iki közgyűlésről emlékezett meg, melyen a mai ünneplést elhatározták.

Azután részletesen ismertette a *debreceni Kossuth-Szobor* eszméjének előzményeit, szólt a vármegye és mások adományairól, majd rátért az augusztus 28-adi rendkívüli közgyűlés ama nagyszerű határozatára, melylyel a debreceni Kossuth-szobor felállítását a törvényhatóság biztosította.

Mindezeket a határozatokat a diszgyűlés tudomásul vette és a *Kossuth-szoborra a tíz éven át megszavazott 10—10 ezer koronát jóváhagyta.*

Elhatározta végül a közgyűlési terem részére Kossuth Lajos arcképének megfestését.

Ezzel a diszgyűlés véget ért.

A jegyzőkönyvet nyomban hitelesítették, mire az örökre emlékezetes ünnepi közgyűlést *Puky Gyula* főispán be-rekesztette.

(A szabadságharc emlékszóbránál.)

Délután 2 órakor gyülekezett össze a közönség az Emlékkertben, ahol népgyűlést tartottak a nagy nap emlékére.

A népgyűlés rendezőse és az abban résztvevő egyesületek, társulatok a városházán állottak rendbe, honnan a menet fél 3 órakor indult az emlékkertbe, végig a főtérre. A menetet az Egyetértés zenekara vezette menet közben hazafias indulókat játszva, közvetlen utánuk a 13 egyenruhás öreg honvéd következett s ezek után a már megállapított sorrendben az egyesületek, számszerint 25 küldöttség egyleti, társulati zászlójuk alatt.

Mire a menet az Emlékkertbe ért, már el volt foglalva a legutolsó talpa-

latnyi hely is a kertben, mely a szó legteljesebb értelmében szorongásig megtelt.

Itt az összes dalegyletek *Mácsay Sándor* karnagy vezetésével az Egyetértés zenekarának zenekísérete mellett énekelték a *Szózatot*.

Ekkor érkeztek meg a függetlenségi párt előkelőségei s ezek soraiban *Thaly Kálmán*, *Benedek János dr.*, *Bakonyi Samu dr.*, *Bekény Péter* és *Kertész János*. A debreceni szabadelvű pártot az ünnepélyen *Dobiecky Sándor* országgyűlési képviselő képviselte:

A *Szózat* magasztos hangjai után *Varga Lajos dr.*, az ünnepély diszszónoka mondott emlékbeszédet *Kossuth Lajosról* és a hősi korról. Beszédét a következőleg végezte:

Magyaroknak hatalmas Istene! Szív-ből jövő hálát rebeg Te előtted a mi ajkunk, a miért a Te kifogyhatatlan jó voltodból 100 esztendővel ezelőtt *Kossuth Lajost* a magyaroknak adtad. A miért felruháztad t a Te isteni erőddel, hogy a Te segítségével elvégezhette választott nemzetednek: a magyar nemzetnek jóllétére és boldogulására a *Reá* bizott nagy munkát. Áldjuk érette a Te felséges nevedet és áldani fogják utódaink, míg a három halom és négy folyam határai között magyar szív dobog. És a míg a *vak csillag*, ez a *nyomorult föld forog keserű levében*: Áldd meg ezt a sokat szenvedett magyar hazát, áldd meg a mi munkákat, védelmezd meg a magyar nemzetet, hiszen

Megbűnhötte már e nép,
A multat s jövendőt!

Magyarok! Ünnepet, örömnünnepet ülünk ma: a magyar szabadság és honszerelem dicső bajnokának emlékezetében egy szív egy lélek vagyunk; és bármerre vezetnek is utaink, foglalkozásaink különbözősége szerint: a szabadság és honszerelem eszméje egyesít bennünket mindenütt.

Erre tanított, erre buzított bennünket *Kossuth Lajos*.

Es most, a midőn Debrecen város lelkes polgárságának nevében a Te alkottásodnak, a magyar szabadság dicsőségére emelt eme szoborra leteszem ezt a koszorút: *Kossuth Lajos!* Leborulunk a Te nagyságod előtt! [Taps és éljenzés.]

A szónok ezután elhelyezte a szobor talapzatán Debrecen város közönsége hatalmas babér, illetve eserkoszoruját, melyen a város színait viselő kék és sárga s nemzeti színű szalagján az állott:

Kossuth Lajos emlékének:
Debrecen város közönsége.
1802—1902.

Ezután a dalárdák zenekíséret mellett a *Tavaszi elmúlt*, a *rózsának . . .* kezdetű *Kossuth*-dalt énekelték el.

Kincses László foglalta el ezután a szónoki helyet s *Szabó Albert* ünnepi ódáját szavalta el nagy hatás mellett.

Az ünnepélyt a zenekar és a dalárdák Hymnusza zárta be, melyet lelkesedéssel együtt énekelt a dalárokkal a közönség.

(A népünnepe.)

A Szabadságharc emlék szobra előtt lefolyt ünnepségek után a menet kivonult a nagyerdőre. A tömeg száma lépten-nyomon nőtt s lélekemelő látvány volt a közel 6—8 ezer ember kivonulása.

Az erdő minden részét ellepte délután 4 órára a közönség. A kis vonat megszaportotta kocsijainak számát, de a

Bika szállodán túl már így sem lehetett a vonaton helyet kapni.

Az erdőn, a jobboldali mezőségen felállított lacikonyhák, fonatos és mézeskalácsos sátrak pompás látványt nyújtottak.

A merre a szem ellátott mindenütt nagy tömegekben hullámozott az ünnepi díszbe öltözött közönség.

Volt is nagy kelete a lacipeesenyének s a debreceni homokos talajon termelt vinkónak. De legfőképpen a fonatosnak, a melyre egyeseknek jó félóráig kellett várni, míg a ucuca asszonyok sorra kerítették s ellátták a debreceni különleges tészták legizetesebbjével: fonatossal.

De óriási nép tolongott az erdő másik részében, a gondosan kicsinosított sétautakon is.

A zene pedig szólt mindenfelé. Szép sirva-vigadáshoz való magyar nő-tákat hordott a verőfényes szeptemberi nap szellője mindenfelé.

Itt-ott feldíszített, a nagy nap örömeért felvirágozott bicikli suhant el az erdőre vezető országúton, de bizony az óriási néptömeg miatt a biciklisták felvonulása elmaradt.

De így is meglelte mindenki a magamulatságát

(A tüzijáték.)

Mikor az est leszállt, kigyultak a csillagok az égen és a teli hold világitani kezdett. De az égi világossággal vetélkedett a tüzijáték fénye.

Pompás, színes tüzijátékot rendezett Leidenfrost Armin óriási közönség előtt, mely a koresolyázó teret körülállta. Nemzeti színű lánggolyók röppentek az éjbe; tüzhányó hegyet, Budavár bevételeit jelképező sziporkaesők és ágyugolyó durranások mulattatták a népet. Végül kigyult Kossuth mellszobra körül a Testvériség, Egyenlőség, Szabadság hármasszava.

(Két nyeremény kisorsolása.)

A népünnepen megejtették a tárgysorsjáték húzását is nyomban.

A Kossuth-képet a 450 számú, a Kossuth-mellszobrát pedig a 8739. szám nyerte. A két nyeremény dr. Varga Lajosnál vehető át.

(Ünnepi vacsora.)

A nagyszabású manifesztációval végződött a debreceni Kossuth-ünnep. A tüzijáték után ugyanis ünnepi vacsorára gyűlt össze a polgárság a nagyerdei Vigadó kertjébe. Megjelentek a vacsorán Dobiecky Sándor, Bakonyi Samu, Benedek János képviselők, Komlóssy Arthur helyettes polgármester, Oláh Károly tanácsnok, Kovács József, Kertész János stb. Az ünnepi felköszöntőt dr. Körössy Kálmán mondta s óriási hatást keltett. Holnap egész terjedelmében közöljük ezt a remek szónoklatot.

Poharat emeltek még Komlóssy Arthur, Kovács József és Benedek János. Ezzel a Kossuth-ünnep véget ért.

A fiatalság a nagyerdei Vigadóban táncra kerekedett s vígan járta kivilágos kiviradtig.

H I R E K.

N a p l ó.

Szept. 18. A Wesselényi-szobor leleplezése Zilahon
 „ 19. Kossuth-ünnep Budapesten.
 „ 20. Francia újságírók látogatása Debrecenben.
 „ 28. A tüzoltó-egylet 25 éves emlékünnep
 „ 29. Hajdumegye őszi közgyűlése.
 „ 30. A színházi évad megnyitása.
 „ 30. Városi közgyűlés.

* **A főispán Budapesten.** Puky Gyula főispán tegnap este Budapestre utazott.

* **Thaly Kálmán elutazása.** Thaly Kálmán az I. ker. orsz. képviselője ma reggel Budapestre utazik, hogy részt vegyen a Kossuth-ünnepen. Az ősz kúrue, aki hosszabb idő óta nem volt választói közt, tegnap megjelent az ünnepi főistenitiszteleten, aztán részt vett a díszgyűlésen. Délután látogatásokat tett, majd a nagyerdei népünnepet nézte meg.

* **Debrecen a budapesti Kossuth-ünnepen.** Debrecen városát a budapesti Kossuth-ünnepen Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Komlóssy Dezső a szabadelvű párt elnöke és Kovács József a függetlenségi párt elnöke képviselik, akik a ma reggel 9 órakor induló gyorsvonattal utaznak a fővárosba. Az éjjeli vonattal mentek föl dr. Bakonyi Samu és Benedek János országgyűlési képviselők.

* **Eljegyzés.** Brunner Rozál, néhai Domokos Kálmánnak, a debreceni kir. gazdasági tanintézet igazgatójának özvegyét szeptember 14-én eljegyezte jánkfalvi Fest Oszkár, a Kassai Népbank főkönyvelője és igazgató helyettese.

NYILT-TÉR.

Bevásárlási utamról hazatérve, tisztelettel értesítem a t. hölgyközönséget, hogy úgy az őszi, valamint a téli idényre a legújabb

női- és kész leány-felöltők

már megérkeztek. Kérem a n. é. közönséget, hogy el ne mulassza divat-újdonosságaimat megtekinteni.

Kiváló tisztelettel:

Halmágyi Samuel

női és gyermek felöltők áruháza,
 Debrecen, Piac-utca 47. sz.

**Dr. Ujlaki Géza ügyvéd
 irodáját. Debreczenben piac
 utca 6 szám alatt megnyi-
 totta.**

T Á V I R A T O K.

A sasvári hadgyakorlatok.

Sasvár, szept. 17. (Saját tudósítónk távirata.) A sasvári nagy királygyakorlatok ma véget értek. A hadgyakorlatok befejezése alkalmából a király négy legfelsőbb kéziratot boesátott ki. Az elsőt Ferenc Ferdinánd trónörököshez intézte, megelégedését fejezve ki a királyi hercegnek a felsőbb hadvezetés terén kifejtett igen elismerésre méltó működéséért. A második kéziratban a király megbizta Üxküll Gyllebrand gróft, hogy fejezze ki a csapatok előtt a király teljes elismerését. A király egyuttal köszönetet mondott a grófnak a csapatok példás kiképzése és a tisztek körültekintő vezénylese felett. A harmadik kéziratban ő felsége Frigyes királyi hercegnek mondott köszönetet a vezénylete alárendelt magyar honvédesapatok magatartásáért. Végül a negyedik kézirat Beck vezérkari főnöknek szól, melyben a király a vezérkar rendkívüli szolgálataiért mond köszönetet.

Sasvár, szept. 17. (Saját tudósítónk távirata.) A király délután 2 órakor Bécsbe utazott. Estig az összes előkelőségek elutaztak. A király az udvari posta és távirószolgálatot végző személyzetnek 400, a rendőri személyzetnek 300 koronát ajándékozott.

Schnierer Gyula meghalt.

Budapest, szeptember 17. (Saját tudósítónk távirata.) Schnierer Gyula kereskedelmi miniszteri tanácsos, az országos szabadalmi tanács elnöke ma agyszélütés következtében hirtelen meghalt.

Schnierer uagyképzottségű szakember és író volt. Pozsonyban született 1832-ben, tanulmányait is ott végezte. Az alkotmány helyreállítása után az ipari és kereskedelmi minisztériumba lépett, ahol gyorsan emelkedett. 1885-ben az országos kiállítás igazgatója volt; 1890-ben harmadmagával képviselte Magyarországot a berlini első nemzetközi munkásvédelmi kongresszuson; 1896-ban szervezte az orsz. szabadalmt hivatalt és tanácsot. Több értékes művet írt.

A trónörökösne lebetegedése.

Bécs, szeptember 17. (Saját tudósítónk távirata.) Ferenc Ferdinánd trónörökös nejének, Hohenberg Zsófia kir. hercegnőnek lebetegedését a közeli napokra várják.

Frigyes kir. herceg családja Bélyén.

Pécs, szeptember 17. (Saját tudósítónktól.) Frigyes Királyi herceg neje leányával s vejével ma a kir. herceg bélyei birtokára, a kóriserdei vadászlatba érkezett. A család két hétig marad Bélyén. Holnap Frigyes ker. herceg is odaérkezik.

o Sérvben szenvedők! o

Ingyen és bérmentve
küldök minden érdeklődőnek a sérvök keletkezése, kezelése és gyógyítására vonatkozó népszerű tudományos ismertetést. o o
Bővebbet

KELETI J.

portoédiai műintézete és
cs. és kir. szab. sérvkötő
gyárában

Budapest.

IV. Koronaherceg-utca 17.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázó-ló-szer puha padló számára.
1 nagy palaczk ára frt. 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Szagtalan
padló-viasz „Gloria“

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 45 kr. — Mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadar cégnél Debreczenben.

... Hirdetések ...

a „SZABADSÁG“ politikai napilap számára

... jutányos áron felvételnek ...

50 fillérért

50.000

korona ért. nyerhető

A POZSONYI KIÁLLITÁSI SORSJÁTÉKON.

Huzás visszavonhatatlanul szeptember 21-én.

— Sorsjegyek mindenütt kaphatók. —

Megrendeléseket a pénz beküldése ellenében pontosan eszközöl a

KIÁLLITÁSI SORSJEGY IRODA

Budapest, V., Nádor-utca 16.

50 fillérért 50.000 korona.

50 fillérért 50,000 korona.

50 fillérért 50,000 korona.

Árverési hirdetés.

Építkezési anyagok, álványok, ajtók, ablakok, vasrácsok, vasajtók, tűzfal és állás kapesok, kecskelábak stuktur gerendák, csigasorok, kőoszlopok, kőkonsolok, márvány lapok, kötelek, két ipar vasuti koesi hozzávaló sinekkel, egy méshuzó 2 vedérrrel és kötéllel, egy nagy kapu, egy 33 méter hosszú és 7 méter széles, czeréppel fedett, esetleg három részre is osztható szin, nagy mennyiségű vas mázsaszámra, továbbá egyéb ingóságok is 1902 évi szeptember hó 22-én délutáni 2 órakor, az országos tanítói árvaház mellett levő, néhai Varga Ferenc tulajdonát képezett telepen, önkéntes árverésen el fognak adatni.

Megérkeztek
a legújabb
női ruhaszövetek,
Franczia flanelek,
mosó velezek,

szőnyegek

Donogán és Somossy
Kunz József és Társa utódai.
Vászon készfahernemű raktárába.
Debreczen, Kistemplom-bazar.

Minden külföldinél jobbak
és olcsóbbak!

A
Debreczeni Vasöntőde
és
Géplakatosság
aranyéremmel kitüntetett
ékek-szerkezetű, erőátvitteles
Borsajtói és
Szőlőzuzói!
Eladás egyedül a gyártelepen
Péterfia végén,
a Hadház-utczában.

Gyermekeknek és
felnőtteknek
a hasmenést gyorsan és
biztosan megszünteti a
SZTRAKA-féle
tannin-csokoládé.
Egy drb. 40 fill.
Kapható minden
gyógyszertárban.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczozó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület,
szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszitések, érmek és ki-
tüntetéseik tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerék-
párosok, evezősök, vitorlások, athleák, lövészek, tornászok
dalárok, vadászok, veteránok, tűzoltók, stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé.
Elsőrendű ajánlatok.

KRAYER E. ÉS TÁRSA

MAGYAR FESTÉK-, KENCZE- ÉS LAKK-GYAR

BUDAPEST,

Iroda és raktár: — Compt. u. Niederlage:
V., Váci-ut 6. (Frankl-vasudvar)
nyugoti pályaudvar közelében.

József főherceg ö cs. és kir. fensége
udvari szállítója.

FIÓKÜZLETEK: — FILIALEN.

VII., Akácfa-utca 64. (Király-utca sarok.)

VII., Kerepesi-ut 50. (Erzsébet-körút sarok.)

IV., Vámbáz-körút 10. (Közp. vásáresarnok
átellenében).

M. kir. állami és Budapest fő- és székváros
szállítója.

Halzsir, faggyu, vaselin, gépolaj, koesi-kenőcs, föld-, vegyszeti- és lakk-
festékek, kátrány, carbol, creolin, carbolineum, kékkő, olaj, vízüveg, kát-
rány, silicat, portland-cement, gipsz, graphit stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

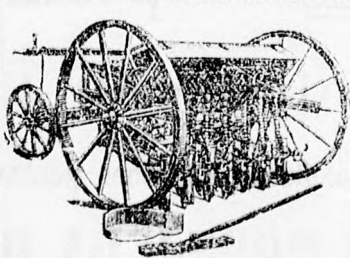
Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és bogycs morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és
főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb
szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA” gyümölcs és szőlővessző permetezők

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA” (tolóvetőkerék-rendszer)
vetőgépei

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség szá-
mára váltókerékkel nélkül, dombon avagy síkon, a
legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a
mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető leg-
nagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket
széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cseplőgépek, jargá-
nyok, gabonarosták, trieurók, ekek, hengerek és boronákban a legújabb rendszer
és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyartanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntődéék és vashámorművek.

Alap. 1872.

BÉCS, III Taborstrasse 71.

880 munkás.

Kitüntetve több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.